

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 14. mal. travna 1882.

List 15.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. III.

1. Blaženi Janez Berhmans.

(Konec.)

e) *Na smertni postelji.*

Berhmans ni bil sicer posebno terdnega zdravja. Vendar bi ne bil nihče pričakoval pri njem tako zgodnje smerti.

Okrog mesca julija l. 1621 so mu jele smertne misli prihajati in so mu zbudile čedalje več želje, svet zapustiti in se preseliti v rajsko veselje. Nekemu patru je zaupljivo rekel, da nekaj časa že ga nič kaj več ne veseli na svetu; zdi se mu, da je že dovelj dolgo živel: „ko bi mi Bog dal znamnje za odhod, bil bi s tem zadovoljen“.

Nekoliko dni poznej je nekemu družemu rekel: „Pater, ne verjamete, kako zelo hrepenim, da bi me kmali smert z mojim Bogom popolnoma zedinila!“ — „Ali dragi brat“, mu oni odgovori, „se li tako pripravljenega čutite pred Boga stopiti, da vam smert kar obenega strahu ne dela?“ — „Res, da nisem tako pripravljen umreti, kakor bi moral biti“, odverne Berhmans, „nekaj dni duhovnih vaj bi si želel préd. Vendar tudi tako, kakor sem, bi se smerti ne ustrašil.“

Zadnji čas je bil le še s telesom na zemlji, njegov duh pa je bil pri Bogu, vtopljen v nepogasljive želje ž Njim se zediniti za vselej. Večkrat so bile iz njegovih ust slišati besede: „Oh, kako gorim ljubezni; da bi le že skoraj se raztergale vezi, ki me še na telo navezujejo! Vendar vse, kakor Bog hoče.“

Na sv. Ignacija dan, 31. julija, je na listu svetnika, kateri mu je bil za mesec avgust v posebno češčenje odbran, bral besede: „Čujte in molite, ker ne veste ure ne dneva“. Zdaj je bil prepričan, da so njegove želje uslišane in da mu je že konec blizo. Čez en teden je resno zbolel in v štirinajstih dneh je bil merlič.

Bolezen, umiranje in pogreb je za človeka naj bolj podučljiva pridiga, in zlasti ginljivo je gledati umirajočega svetnika. Gotovo nam bo koristno, če se tudi mi v duhu preselimo za 260 let nazaj in obiščemo blaženega Berhmansa v zadnji bolezni.

Že 5. avgusta, praznik Marije Snežnice, se ni dobro počutil. Vendar je šel še z družimi na daljni sprehod in veselil se je ž njimi, kakor po navadi. Drugi dan se je pri nekem učenem razgovoru, v katerem je zopet pokazal veliko bistroumnost in preblago serce, tako zelo utrudil, da naslednjo noč ni mogel kar nič spati, ker se ga je bila huda merzliza lotila. Bolezen se je čez dan ponovila, in moral se je vleči. Smehljaje je rekel svojemu profesorju, ko ga je obiskal: „Glejte, častiti pater, ali vam nisem rekel? Čujte in molite, ker ne veste ure.“

Naslednji dan, 8. avg., bila je nedelja. Prejel je sv. obhajilo, bolezen je pojenjala, zdravnik ni spoznal nevarnosti. Ginljiva je bila tudi zdaj njegova vestnost. Nekaj dni préd se je bila začela v Rimu neka nalezljiva bolezen, in predniki so v samostanu prepovedali k takim bolnikom blizo stopiti. Berhmansa so tudi mnogi obiskali, pa nihče ni pri njem na tako bolezen mislil. On pa si je bil povelje dobro zapomnil in če se je hotel kateri približati, mu je smehljaje zaklical: „Le preblizo ne, le nikar preblizo; saj ne veste, če ni moja bolezen tudi nalezljiva!“

Pod večer se ga je lotila zopet huda merzliza. Drugi dan se je bolezen že nevarna zdela zdravniku, zato mu je zapisal zdravilo. Berhmans se pokriža in zavzije zdravilo, potlej pa reče pričujočemu patru: „Zdaj sem odkasil; spodobi se, da se zahvalim; ali bi mi ne hoteli pomagati, da opravi, „molitev po jedi“? Pater moli in pobožni bolnik odgovarja.

Tudi ta večer se je merzliza ponovila. Vendar je bil vkljub hudim bolečinam ves vesel, ker je menil, da bo drugo jutro (10. avg.), na dan sv. Lavrencija, z družimi vred smel sv. obhajilo prejeti. Toda strežnik mu omeni, da sicer ni navada, da bi bolniki tudi ob delavnih bili obhajani, pa da hoče pri predniku za dovoljenje prositi. Pri tem sporočilu se blagemu bolniku serce zelo užali, a vendar hitro poprosi: „Ne, ne, nikarte prositi; kar je v navadi, tega se deržimo.“ — Kmali potem je prosil strežnika, naj med njegovo boleznijo sobo pridno zrači in vse lepo pospravi ter skerbi, da bratje, ki so tako prijazni in ga obiščejo, ne bodo čutili zavoljo njega naj manjše zopernosti. Res blaga duša! V smertni bolezni sebe pozabi in le na postrežbo drugih misli!

Do zdaj se zdravniku še ni zdelo tako nevarno, čeravno so se kazala znamnja pljučnega vnetja. Ali

tisto noč pred sv. Lovrencem je zelo opešal in je bil potem ves dan jako slab. Zvečer ga vpraša prednik, če bi se mu kaj hudo zdelo, ko bi ga hotel Gospod v kratkem k sebi poklicati? Boinik odgovori, da ne, in med drugim pravi: „Kar mene zadeva, sem popolnoma vdán v voljo božjo, čeravno bi veliko raji imel, da grem, kakor da ostanem.“ Tudi je ukazal prednik strežaju, naj po noči bolnika kar nič samega ne pusti.

Berhmans poskuša spati, pa ne more. O polnoči pa se začne trežniku njegov stan jako nevaren zdeti, in mu opomni, da bi bilo dobro, ko bi zjutraj sv. popotnico prejel. Pri teh besedah se tako razveseli, da se vzdigne in strežnika radostno objame. In ko se začne ta britko jokati, ga tolaži, rekoč: „Ljubi brat, kaj delate? Ne jokati, ampak veseliti se morate z menoj! Bolj vesele novice bi mi ne bili mogli razodeti.“ Kmali potem vzame križ v roke in se začne z ginljivo pobožnostjo pogovarjati z Zveličarjem. Potlej prosi strežnika naj vzame papir in črnilo ter naj pismo piše, kakor bo narekoval. In zdaj začne z milobnim glasom: „Svojega preljubega patra Generala prosim za odpuščenje, in z žalostjo čutim, da sem bil v družbi tako neuređen sin. Zahvalim se tudi svoji preljudi materi Jezusovi družbi za velike dobrote, ki jih je meni nevrednemu skazovala. Zahvalim se patru predniku in svojim učencem (ktere našteje vse po imenu) za ves trud, ki so ga imeli z menoj. Zahvalim se bratom strežnikom, ki so mi tako ljubeznivo stregli. Zahvalim se vsim, kateri so me v tej moji kratki bolezní obiskali. Želim, da se žimnica iz postelje na tla dene, kadar bom obhajan, in da bodo novi bratje pričujoči. Ker svojih ljubih očetov in bratov v daljavi in bližavi ne morem objeti, prosim patra prednika, naj skerbi, da bo to kdo drugi za me storil, kakor je v družbi navada (če kdo daleč odpotuje). Želim v družbeni obleki umreti. Prosim, da se to pisanje patru predniku dá v roke.“

Zdaj začne spet moliti. Ob dveh po noči želi prednika. Ko pride, ga najpred prosi za odpuščenje, ker ga v počitku moti in potlej razodene želje, da bi rad še o pravem času spoved opravil. Po spovedi se še nekaj časa pogovarja in razodeva veliko veselje zato, ker bo kmali umerl. Prednik mu obljubi spolniti prošnje, ktere mu je bil pred strežnik spisal.

Po odhodu prednika Berhmans le za to skerbi, da bi prav pobožno sprejel ss. zakramente in da bi bilo vse lepo pripravljeno, kakor zahteva svetost tako imenitnega djanja. Strežnika prosi, naj mu noge umije za sv. poslednje ole.

Kmali po štirih ga obišče njegov sodeželan slavni P. Knelij a Lapide, in ga popraša, če čuti še kake skerbí ali nemirnosti? Berhmans povzdigne svoje jasno in vesele oko ter smehljaše omeni: „O, prav nič ne. Le to bi Vas prosil, dajte mi malo vode, da si usta izplahnem in roke umijem; kajti kmali bom ss. zakramente sprejel.“

Potlej na tla položijo žimnico in na njo denejo svetnika v jezuitovski obleki, kakor si je bil sprosíl. Kdor ga je videl v toliki ponižnosti na tleh ležati in je slišal njegove vroče izdihljeje, zdaj k Jezusu, zdaj k Mariji, se solz ni mogel zderžati.

O poli petih pridejo prednik s presvetim Rešnjim Telesom in za njim mnogo patrov in vsi mlajši redovniki. — Berhmans opiraje se poklekne na ubornem ležišču; sam moli očitno spoved in na to z navdušenim slovesnim glasom govori: „Spoznam, da tukaj pred menoj je pričujoč edinorojeni Sin Boga vsemogočnega Očeta in presvete Device Marije. Zagotovim, da hočem živeti in umreti ko pravi sin svoje svete matere, rimsko-katoliške Cerkve; zagotovim, da hočem živeti in umreti ko pravi sin presvete Device Marije; zagotovim, da hočem

živeti in umreti ko pravi sin družbe Jezusove.“ — Pri teh nepričakovanih, tako čuteče izrečenih besedah je vse ostermelo. Med deljenjem svete Popotnice in sv. poslednjega Olja so vsi jokali, Berhmans edini je bil utolažen in vesel in je sam s krepkim glasom mašniku odgovarjal, ker drugi vsled silne žalosti niso mogli.

Po sv. opraviilu ga vpraša prednik, če ima še kaj sporočiti. „Če se Vam prav zdi“, reče, „povejte vsim, da moja naj slajša tolažba v tem le trenutku je ta, da ves čas svojega redovnega življenja nisem prostovoljno storil nobenega odpustljivega greha, in ne vém, da bi bil kdaj vedoma prelomil ktero naših pravil, ali pa kako povelje svojih viših.“

Med dnevom se je veliko molilo za njegovo ozdravljenje. Po višem razodenju je to tudi vedel in se je bal, da bi ne bilo zoper voljo božjo. Zvečer je prosil, naj se mu bere o smerti sv. Alojzija. Ko bravec pride do tam, kako je sv. Alojzij začel peti „Te Deum“, ko je zvedel, da bo umerl, začne tudi on zahvaljeno pesem moliti; okolistoječi mu pomagajo.

Ko strežnik opomni, da mu gre proti koncu, prosi, naj se mu dá razpelo (križec). Z levico prime razpelo, z desnico pa sname z vrata molek. „Tudi bukve, v kterih so pravila“, prosi, „mi dajte sem“. Dajo mu. „Ne teh“, pravi, „v teh ni pravil za školastike“. Zdaj mu ponudijo druge; ves vesel jih sprejme, rekoč: „Te so prave, lepo zahvalim“. — Potem ovije bukve in razpelo z molekom, s priserčno pobožnostjo pritisne vse troje na serce in pravi: „To je troje mojih naj dražih reči na svetu; s temi tremi rad umerjem“. Potem jih poljubi, si jih pritisne na serce in jih še enkrat poljubi.

V četrtek, 12. avg. zjutraj, mu prednik zapove, naj moli za ozdravljenje, ako je božja volja. Kakor jagoje, ki ne pozná lastne volje, koj uboga in začne moliti. Ta dan, zadnji v življenju, je imel prav veliko obiskovavcev. Vsak ga hoče še enkrat videti, še enkrat govoriti z njim. Vsakemu kaj posebnega naroči, skor vsim pa prigovarja, naj Marijo častijo.

Za spodobnost je bil tako skerbén, da je odejo vedno do obraza potegoval in je nekega patra posebej prosil, naj mu on to stori, ko sam ne bo več mogel.

Ravno tega patra je zvečer prosil, naj ga nikar ne zapusti, ker to noč bo prišla odločilna ura, češ, da bo imel še veliko vojsko, ktero mu je satan pripravlil. Drugi so sami želeli pri njem ostati čez noč; kteri pa so odhajali, jim je rekel, da bodo še lahko pri njegovi smerti. Tudi je z gotovostjo napovedal, da bo zadnji trenutek popolnoma pri zavesti in še mogel govoriti, in rekel je, da bo zjutraj umerl, nekoliko pred ali pa nekoliko potlej, ko bo šolski zvon zapel. — Kar je napovedal, se je zgodilo.

Okrog desetih je prosil pričujoče, naj bi pričeli molitve za umirajoče, ker bi ob drugem času morda ne bilo tako prilično. Sam je še molil z njimi. Potem je poskušal nekoliko spati, in ker ni mogel, se je obrnil iz začel s prijetnim radostnim glasom peti „Ave maris stella — Zdrava morska Zvezda“. Pri odstavku „monstra te esse matrem — skaži se mi mater“, je naenkrat obstal, se vzdignil in zaklical: „Molite, napad hudobnih duhov ni daleč in bojim se“. Pa kmali se dá spet utolažiti; posebno ko ga opomni na Mater Božjo.

Okrog polnoči se naenkrat hitro vzdigne s postelje; pogled mu je na kviško obrnjen, ustnice se mu tresejo, obraz preplašen in s presunljivim glasom zakliče: „Ne, ne, tega ne storim! O Gospod, tebe razžaliti? O Marija, ne, tvojega Sina ne želim! Bog me varuj tolike nesreče! Raji umreti! O tisočkrat rajši umreti, stotisočkrat, milijonkrat rajši umreti!“ Več časa je ponavljal: „Milijonkrat umreti! milijonkrat umreti!“ Vsim, ki so ga slišali, se je smilil, in pokleknil so in goreče zanj molili. Ma-

homa se oberne na stran ter odločno in serčno zakliče: „Proč, satan, poberi se!“ Na to vzame križ, molek, pravila in neke svetinje ter jih kaže peklenškemu sovražniku, rekoč: „To-le je moje orožje!“ Zdaj začne vsako posebej pregledovati, kakor pregleduje vojščak svoje orožje, ter govori: „Kaj bi se bal? Ta križ — premagal je pekel! Molek: deviška Mati je satanu glavo sterla! Moja pravila: zato so, da se satanovo kraljestvo uničuje! Te svetinje: svetniki so satana premagali!“

Potlej dene križ in svetinje na stran, molek si obesi okoli vrata in začne liste v bukvah preobračati. Pa bere le napise pravil; še le ko pride do obljube, jo glasno in pobožno ponovi. Vojske je konec. Nekaj časa še moli z družimi. Ob dveh mu začne žila pojemat, — nič več ne more govoriti, le gibanje ustnic naznanja, da je še pri zavesti. Večkrat hoče križ k ustam nesti, pa ne more več; ko mu pomagajo, ga z veliko pobožnostjo poljubi.

Vsi so željno pričakovali, ali bo še spregovoril, kakor je rekel. Ob petih se mu začne ustnice hitro premikati — eden ga vpraša, kaj želi? „Oh, govoril bi rad!“ reče s slabotnim glasom. — „Recite v srcu najsvetejše ime Jezus!“ Berhmans napne vse moči in dvakrat glasno izreče: „Jezus, Jezus!“ in spet je tako lahko govoril, kakor pred!

Ob šestih mu prednik reče: „Zdaj, moj sin, grem maševat. Pa varujte, da mi ne umerjete, preden nazaj pridem.“ Berhmans se zasmaja, vesel tega zadnjega povelja, in pravi: „Bom, bom počakal, oče.“

Še enkrat ga hudobni duh napade, toda za malo časa, in prejšnji radostni mir se mu poverne. Po maši pride spet prednik, in Berhmans je ves vesel, da je mogel zadnje povelje spolniti. Bil je še tako pri polni zavednosti, da je vse še za družimi molil, in da je koj zapazil, ko se je v litanijah Matere Božje nekaj izpu-stilo, ter je sam pobožno pridjal. Večkrat se je ozerl in priklonil proti podobi Marijui.

Ko je bilo četert čez osem, je terdno uperl oko na križ, ki ga je z molekom in pravili terdo v rokah držal in nič več ne odložil. O poli osmih je še enkrat pobožno izgovoril imeni „Jezus in Marija“ in njegova prelepa duša je zapustila enako lepo deviško telo, da se z Bogom in z Marijo združena vekomaj veseli. Bilo je v petek, 13. avgusta 1621. Berhmans je živel 22 let in 5 mesecev, 5 let v Jezusovi družbi, 5 let na gimnaziji, 5 let v začetnih šolah. Njegovo ime je nepozabljivo, ker je zapisano v bukve življenja.

(Dalje sledi.)

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

21. Ovčica skerblijiva. Ovca se večkrat glasi, bleja, kliče posebno za svojim mladim jagnjetom, in ko na večer s paše proti domu hiti, je ni prideržati, kar urno teče proti ovčnjaku, kjer je lačno jagnjiče komaj čaka. — V tej razmeri ovčic do mladih je nekako razlagana skerb mater do otrok, ktera mora veliko večji biti dokler so otročiči majhni. Kje je večja ljubezen kot materina? V zadostilo tej ljubezni bi moral tudi otrok po četerti Božji zapovedi za Bogom na zemlji najbolj očeta in mater ljubiti, spoštovati, vbogati. Zató se lahko opazuje, da v družini pri kmetih, kjer imajo kaj blagá, zlasti drobnice, so razmere med starši in otroci bolj miločutne, kerščanski ljubezni primérne. To je naravno, kjer zmanjka pitanega blagá (živali), navadno (saj na

deželi) postanejo tudi ljudje bolj divjaški, zamerzni. Mnogo pospešuje blage čute pogled na pohlevne, krotke, ovčice in nedolžne jagnjeta, in torej se tudi od njih zamore človek kaj naučiti. Res pravijo, da le v društvu človeškem človek postane istinito človek. Gledé posvetnega izobraženja ima že to nekaj v sebi; ali gledé svetosti življenja, h kateremu smo poklicani, se mnogokrat vresničijo besede zlatih bukev Nasledovanje Kristusovo: „Kolikorkrat sem se med ljudi podal, sem se manj človek vernil“ (I. knjiga 20. pogl.). Preden je Kristus učiti začel, pravi sv. evangelij: „je šel v puščavo in je med živalimi prebival“ (Mark. 1, 13), in potem ko je skušnjavca premagal, so mu angeli stregli. To če reči, da v mnogem oziru utegnejo biti živali naše učiteljice.

Ovčica, neumna (po izreku ne odveč umnih učenjakov: „najneumniša“) žival, „ljubi“ jagnje; koliko veliko bolj ima kerščanska mati priserčno ljubiti otroka, ter v prvi mladosti največ skerbeti za njegov dušni in telesni blagor. Glavni namen sv. zakona je: otroke za Boga in za nebesa odgojiti. Kaj pomaga vert zasaditi z drevjem, ako se ne požlahtni, drevce, dokler je majhno, s kolcem podpré; ako se včasih ne zalije, od suhih vej ne očisti? Enako ne koristi, z otroci se ponašati, pa jih ne oblaževati, učiti, svariti itd., ampak jih ko termaste divjake, ki sadú dobrega ne dadó, brez vse skerbi pustiti. — Po besedah sv. Petra, vikšega pastirja ovčic Kristusovih, morajo vsi hrepeneti po svetih naukih, kakor po dušnem mleku: „Kakor novorojeni otroci poželite duhovnega, neskaženega mleka; da v njem rastete k zveličanju, ako ste le že skusili, kako sladak je Gospod“ (I. Pet. 2, 2. 3). — Najpred mora mati v domači hiši spolnovati opominj sv. Pavla: „Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno, prepričuj, prosi, svari z vsem poterpljenjem in ukom“ (II. Tim. 4, 2).

„Naravna postava je, da starši najpervi gojé in učijo otroka, in te svete svoje dolžnosti ne morejo in ne smejo nikoli povsem drugim rokam izročiti, n. pr. samo šoli. Mnogo vernih možkov sem slišal praviti, da gledé vere so se več naučili od svoje matere, kakor od vsih učenih bogoslovcev. Nikoli ne bode dojivka popolno nadomestila matere, in „Liebigov izleček“, nima nikdar v sebi vsih lastnosti materinega mleka. Domača družina je korenika človeške družbe. Pravijo nekteri, da prosto ljudstvo je močán orjak (velikan), pa brez glave. A to ni še, pa kar ni, zná sčasoma postati, drevo brez korenika.“ (J. Lukas: Schulmeister v. Sadowa I. 1. p. 67.)

(Dalje nasl.)

Vevnica.

(Piše Fr. Svetliko.)

II. Učenost in učenjaki.

(Dalje.)

O naravoslovcu bi spisal lahko silo dolgo poglavje, pa moram napraviti bolj ob kratkem, da tebi poterpežljivosti ne zmanjka, ljubi bravec. Dokler se naravoslovec ne poprime naravoslovja tako, kakor je potrebno za učenika te znanosti ali pa za učenjaka, se mora učiti on po šolah enako drugim učencem. Lepa naravoslovska vednost ga veseli. Izbere si jo kot svoj predmet za življenje in čversto napreduje. Ali, ko ima en opraviti s samimi številkami, s samo snovo ali materijo in s samimi močmi — in to dan na dan, za drugo se pa ne briga; postane polagoma neobčutljiv in nemaren za to, kar je duhovno, kar je nad svetom, nad silami (močmi); rad prezira druge vednosti, zaničuje vsako prizadevanje za dušne potrebe, ob kratkem, on prav lahko in tudi

navadno res postane materijalist, to je, taki, ki taji dušo in Boga. Da postane tudi velik nasprotnik in sovražnik sv. vere, to se skoro samo ob sebi razume. Zdi se mi pa ravno tako, kakor če bi kert mislil, da razun grude in persti ni ničesar, ni višnjavega neba, ker ga on ne vidi; ali pa če bi riba mislila, da je na sveti sama voda. Duša se ne dá tehtati, to je res; pa, se li dajo tudi tvoje misli in želje na tehtnici pretehtati ali z mero premeriti? — in vendar ne tajiš, da misliš, zaslepljeni naravoslovec! Ko bi se hotel ti potruditi in bi včasih še kaj družega bral in prevdarjal, sprevidel bi pač, da tudi drugod dobivajo resnice, veljavne in koristne, še mnogo bolj važne, kakor je cela tvoja veda. Ti praviš, da duše ni, tedaj bi tudi ne bila neumerjoča. Pomisliš pa ne, da se dá po drugi poti, kakor z mero in tehtnico, gotovo spoznati in spričati, da duša je, da je neumerjoča; ako je pa neumerjoča, kaj potem? Ali ne vidiš, kako neizrečeno važno je to! Saj toliko bi moral kot pameten in previden človek storiti, da bi desetkrat in desetkrat prej z vso skerbjo prevdaril, predno bi enkrat derznil se reči, da je duša samo prazno ime. Vsem tistim pa, ki čutijo zavoljo teh besedi kak nemir v svojem srcu, povém popolnoma svest si, da govorim resnico: Naravoslovje samo ne more dokazati nikoli, da ni duše, ali da ni Boga, in vsako naravoslovsko dokazovanje je nespametno, ker naravoslovje uči le o tem, kar je v naravi, kar je telesnega, kar se dá tipati in videti; ne pa o tem, kar zamoremo samo z umom spoznati. In to je bilo naravoslovcem že tolikrat povedano, pa vendar zmerom skakajo čez mejo in govoré o stvaréh, ki se ne prištevajo v njih delokrog. Pa, ako se le nekoliko bolj pogleda, zakaj tako radi porabljajo svojo vednost, da napadajo vero in razodenje, ni težko spoznati, da jih vodi samo sovraštvo. Za dokaz nekaj izgledov.

Znani Darwin je začel učiti, da se je vse, kar je živo, razvilo samo iz ene žive stvarice ali vsaj prav malo živih bitij, tako, da bi tedaj ne bilo res, kar pravi sv. pismo, da je vsvaril Bog rastline in živali po njih plemenu. Vendar pa Darwin ni tajil, da je Bog vsvaril vse, in da se je vse po njegovi volji zgodilo. Pa glej! Precej so planili na ta nauk, in ga pobrali, češ: — zdaj ne potrebujemo več Boga, vse se je samo po sebi naredilo in neki O. Schmidt, (čegar naravoslovna knjiga — slabo znamenje! — se na gimnaziji rabi kot učna knjiga), je naravnost rekel: Čemu bi nam bil Darwinov nauk, ako bi morali še vedno v Boga verovati? Lepa je ta! Tedaj ne zavoljo resnice se primimo kakega nauka, ampak, ker nam je po godu. In kaj misliš, dragi bravec, da je takim gospodom res veliko mar za resnico? Neki Haeckel hoče biti izmed prvih učenjakov v naravoslovji, piše veliko bukev in ima tudi že sloveče ime. Pa kako dela on? Dokazano je, da si je on marsikako stvar naravnost in kar na celem izmislil, in da je napravljaj slike in podobe v svojih knjigah, ki so tudi zmišljene. Pošteni učenjaki so ga zaradi tega prijeli in ga stavili na laž. On pa se ni zmenil zato in po svoje prodajal svojo zmišljeno učenost, svoje laži! Zato pravi neki učenjak perve verste o Haeckel-u: On ne zavrača svojih nasprotnikov z vednostjo, ampak jih zmérja in imenuje nevedneže, nasprotnike napredka itd. Kadar ne more kake reči dokazati, on samo oporeka (protetira), to je zanj dovolj itd. (Ulrici, Gott und die Natur, str. 404.)

Tako tedaj; in taki nevedni in prederzni učenjaki (??) hočejo podreti vero in razodenje. pišejo debele knjige napolnjene z domišljijami, svet jim verjame, odpada od vere, ogoljufan in prekanjen ne samo za časno, ampak za večno srečo. Kakšen da je djanski ali nravni nauk teh mož, bompokazal pozneje; ako hočeš že zdaj ne-

koliko vedeti, spomni se, kaj bereš v „Danici“ o rudeč-karjih in o ruskih nihilistih, ki so lani cesarja ubili.

Zato, mladi prijatelj, ako naletiš na take naravoslovske obravnave, ki tako rade govoré o neskončnosti svetá, o natornem stvarjenji, o nastanku človekovem itd.; bodi previden. Ne beri in tudi ne poslušaj tje v en dan, in ne verjemi vsaki besedi, in tudi ne celi knjigi; temveč skušaj slišati tudi drugi zvon. Saj ne manjka danes dobrih pisateljev naravoslovskih. Ne zaupaj pa tudi ne svojim učenikom naravoslovstva, kadar začno govoriti kaj takega, kar ne spada ravno k nauku, in s čemur oni le dvome v tebi zbujaajo. Oni znajo več naravoslovja, kakor ti; ali pa znajo tudi družih znanosti, n. pr. verskih, mnogo več?? Ali misliš, da so oni s popolnim prepričanjem zapustili vero in skušajo tebi spodbiti vero iz ljubezni do resnice? Ali misliš, da je to najviša učenost, katero je celó gimnazijski letnik že prodajal?

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Občni zbor katoliške družbe 22. marca 1882. [Konec.]) 4. Društveni odbor — obstoječ iz 24 odbornikov — imel je čez leto osem sej. Pospeševanje društvenih namenov, pogovori zarad izdaje društvenih knjižic, zarad naprave tombol in večernih govorov, o Rimskem potovanju in o odstranitvi nekterih napák in pohujšljivih nerodnost, ki žalijo verski in nravski čut katoličanov itd. bili so glavni predmeti odborovih sej.

Vsled sklepa odborove seje 6. julija predložilo je katoliško društvo slavnemu mestnemu magistratu obširno prošnjo, da bi gledé oskrunjevanja nedelj in zapovedanih praznikov, gledé n-nravnega ponočnega pohajanja in potikanja kužljivega osebstva obeh spolov po mestu in zunaj mesta, kakor tudi gledé nespodobnega kopanja in divjega ponočnega vpitja — kaj koristnega in primerneza odločiti in takim napakam v okom priti blagovolil. V enakem smislu obrnilo se je društvo pozneje — 11. novembra 1881 — tudi do državnega zbora s prošnjo, da bi vlada dala postaviti za posvečevanje nedelj in zapovedanih praznikov.

V seji 6. maja sklenil je odbor katoličanom v Stolcu v Bosni na društvene stroške preskerbeti primerno monštranco; naroči jo pri pasarju in odborniku Valentinu Zadnikarju, ki jo res prav lično napravi, a brezplačno v omenjeni namen društvu daruje. Serčna hvala za tako lepi dragoceni dar blagemu daritelju! Mili Jezus mu ga poverni stotero!

5. Tombol je bilo napravilo društvo svojim udom preteklo leto pet to je, 9. jan., 13. febr., 27. marca, 6. nov. in 4. dec. Vse skupaj so dale čistega dohodka 206 gl. 83 kr. Od te svote se je porabilo za društvene potrebe 144 gl. 72 kr.; ostalo pa, to je, 62 gl. 11 kr., smo obrnili za uboge Vincencijeve družbe, katerim se je naklonilo tudi tistih 18 gold. 39 kr., ki so nam pri darovanju na Rožniku došli o društvenih ss. mašah. Le v gotovem denarju je tedaj katoliško društvo Vincencijevi družbi št Jakobske konference l. 1881 podelilo 80 gl. 50 kr., da ne omenjamo družega, s čemur ji je še drugači po moči na roke šlo.

6. Udov je štela katoliška družba vseh skupaj preteklo leto 675, katerih spada na Ljubljano 451, zunanjih pa 224. Novo pristopilo jih je lanskega leta 40, in sicer razun dveh vsi v Ljubljani. Mnogo nam jih je pa tudi lani pokosila nemila smert, in sicer v Ljubljani 12, zunanjih udov pa, kolikor je znano, 9, — torej skupaj 21. Ti so: Dr. Bleiweis, Lovrenc Gaber, kanonik Mat. Meršol, Janez Dimnik, Uršula Klemenčič, Marija pl. Zollerndorf,

Marija Jenko, Frančiška Legan, Jera Marn, Marija Baštolec, Neža Barbič, Terezija Čigler, Marija Kokelj, prošt Šimen pl. Vilfan, in župniki Štefan Turk, Gašper Martinec, Anton Anžur, Anton Ahčin, Anton Pintar in Jožef Pretnar. Naj bodo društvenikom priporočeni v pobožni spomin.

7. Dohodkov je leta 1881 imelo društvo 898 gld. 27 kr., in sicer iz letnih doneskov društvenikov 673 gl. 10 kr., od raznoterih družih doneskov pa 225 gl. 17 kr.

Posamezni izdatki, kakor tudi dohodki, zamorejo se razviditi iz končnega računa in glavnega zapisnika, ki ju vsak družbenik tu zamore pregledati.

Ako se od omenjenega zneska dohodkov 898 gld. 27 kr. odštejejo troški 879 gl. 21 kr., ostane konec leta 1881 zraven nekterih stotin prejšnjega premoženja še 9 gl. 6 kr. letošnjega pridobitka.

Nasleduje pohvala za tiste, ki so z delom ali z darovi k tombolam pripomogli, kakor tudi gg. dekanom in drugim pospešiteljem katoliške družbe.

Novi odborniki so preč. in čast. naslednji gg.:

Dr. Anton Jarc,	Frančišk Kregar,
Dr. Andrej Čebašek,	Kajetan Krašovec,
Mons. Luka Jeran,	Juri Kunčič,
Žiga Bohinec,	Vit. Dragotin Lahajnar,
Anton Čibašek,	Alojzij Lindtner,
Janez Dogan,	Jožef Marn,
Janez Flis,	Matej Močnik,
Gašpar Jemec,	Tomaž Pirnat,
Jožef Jerič,	Janez Rozman,
Anton Keržič,	Anton Urbas,
Anton Klein,	Valentin Zadnikar,
Dragotin Kljun,	Anton Zupančič.

Iz Ljubljane. (Sporočilo za blage dobrotnike študentske kuhinje.) Ob koncu pervega polleta za srednje šole smo poročali o gimnazijalcih naše naprave ter povedali, da so po večini dobro in nekteri še prav dobro opravili. — Tudi v manjših ali začetnih šolah je zdaj dokončana polovica tečaja za letošnje leto. Iz teh razredov (od 1. do 5. všteto) je dobivalo več ali manj živeža 18 dečkov, in ti so opravili sploh še bolje kakor gimnazijalci. Izmed teh jih je 8 izdelalo s pohvalo; 6 ali 7 dobro, prav nekaj malo jih še ni bilo blizo (imajo blezo hudo vést). Razun teh jih je bilo 5 podpiranih po nekoliko, ter so hudo ubožni starši dobivali od časa do časa nekoliko na roko, ali pa gospodinje, pri katerih so dečki v stanovanji; izmed teh je eden pohvaljen, 2 sta izdelala dobro, 2 pa bolj slabo. — Verh tega jih je 9 iz orgljarske šole, katerih 7 dobiva redoma nekoliko živeža, 2 pa nekoliko mesečne pomoči. Le ti bodo ob koncu leta odgovor dali. Tudi je še 1 „kandidat“ orgljarske šole, ki med tem k maši streže. Kdo vé, kaj še vse bode iz teh „kapacitêt“? Vsakako so pozora vredni, in naj bodo ti mladi naši deržavljeni dobrotnosti preblazih rojakov še nadalje prav gorko priporočeni. Ob koncu leta se utegne še poročati, iz katerih raznih krajev so se zbrali v belo Ljubljano itd. Vsim je priporočeno, da morajo moliti za dobrotnike in zanašamo se, da te dolžnosti ne zanemarjajo, kajti so razun nekterih izjem pošteni mladenčji.

Bog plačuj z vsim bogastvom Svoje dobrotnosti preblage darove, ki jih lepočutne serca pokladajo na altar za omiko naše mladine. *Svitoslav.*

Iz Ljubljane. (Slovensko čebelarstvo.) Pervi list „Slovenske čebele“ za letošnje leto je prišel zvečan in naznanjuje, da se je stan zadevnega društva znatno zboljšal in bo društvo še obstalo in list izhajal, kar je bilo že v dvomu. Prišla je namreč od vlade znatna pomoč, ter se je verh stroškov še 255 gold. starega dolga odbilo. Vrednik gosp. J. Jerič gorko priporoča, naj pristopi

dosti novih udov k tej pošteni in koristni družbi. Letna plača je 2 gl., in k temu dobivajo družniki še list brezplačno; dijaki in učitelji celó samo po 1 gl. plačujejo.

Ker jih malo vé, kako koristne in zanimive tvarine ima „Slov. čebela“, naj nasleduje tu nekoliko obsega, in sicer 1. letošnja štev. ima te-le spiske: Poročilo o 6. občnem zboru čebelarskega društva 24. listop. 1881. — Čebela in keršanske pripodobе. — Nekaj o laški čebeli. — Pomoček mravlje pregnati. — Naznanila. — Vabilo in beseda udom. — Lanskega leta 11. štev.: Kako zdaj čebelarim. — Med — grozen strup. — Čebele — vojaki. — Naznanila. — Štev. 12: Učin togotnih čebel na med. — Dopis. — Letni račun. — Naznanilo. — Udom.

Čebelice vsak pameten človek rad ima, slovenske pa še posebej; bodi toraj gorko priporočena: „Slovenska čebelarska družba s „Slovensko čebelo“ vred.

Marija moje upanje.

Marija, moja nada,
Tolažba sladko-mila!
Ti meni vedno bila
Ljubezen si serca,
Spomin na-Té, Marija!
Mi dušo zveseljuje,
V nebesa povzdiguje
Serce mi in duhá.

Ce dušo mi skušnjava
Sovražnikova bega,
Me Ti varuješ zlega,
Ko kličem Te v pomoč;
Ti, morska zvezda, vodiš
V zavetje čolnic srečno,
Kjer je veselje večno,
Tje v varni kraj mirú.

Gospa preljuba, mila!
Glej. Tebi svoje dneve
In dušne vse zadeve
Detinsko izročim.
V Té upam, o Marija!
O daj, da umerjem srečno,
In Tebe gledam večno,
Kjer sveti rajska luč.

St.

Starši, imejte otroke pred očmi!

Verla „Columbia“ ima po nekem drugem časniku nekaj prav lepih verstic o tem, kako naj starši svoje otroke nadzorujejo, in pravi med drugim. „Bog je povsod, v nebesih, na zemlji, in po vsih krajih. Ta nauk ima naj večji tehtnost pri otročji izreji. Pobožna mati že bebljajočemu otroku v naročju pripoveduje o ljubem Bogu, ki je povsod pričujoč, in dobri učitelj že perve dni šolskega obiskovanja ta nauk sadi v nežno otrožjo dušo. Tako postane podlaga zveličavnega strahu Božjega, ki vsako véрно keršansko serce napolnuje in odvraca, da naj bližnjosti povsod pričujočega Boga z grehom ne oskruni... Starši, kateri sebi in od Boga si izročenim otrokom dobro hočejo, le-tih nikoli ne pusté samih hoditi v kraje, kjer so v nevarnosti nedolžnost zgubiti. To veljá o družinab, ljudskih veselicah, kazališih (slišite, ki otroke pušate ali vodite v take nevarnosti?) itd.“ — Dalje pravi, da pošteno dekle nikoli

ne gre samo, ampak le s svojimi starši h kakim (poštenim) napravam. Kjer je hči, mora tudi mati biti, to je pri tem keršarska zapoved. Ako se starši za to malo menijo in zanemarijo, se jih malokrat ogne sramota, bridkost in solzé, in odgovor, ki ga bo Bog enkrat od njih tirjal, ta bo težek.

Bog daj, da bi starši bili prešinjani z mislijo, kako tehtno je njih opravilo, zastopati vsega pričujočega Boga pri svojih otrocih: kmali bi bilo bolje z odrejo in bolje s časno in večno srečo človeštva.

Razgled po svetu.

V Bosni ima vojna še zmeraj kaj opraviti z vstajniki; 5. t. m. so preganjali upornike po okrajini Dragalj-Gradovina proti Lupoglava Gerkovcu; 3. t. m. pri Poljovcu; od 1. do 2. t. m. je bil ob Igovcih hud spopad, pri čemur je padlo precej upornikov, pa tudi nekaj vojakov.

Nemško. Znana pruska kulturna borba se je vendar naj poslednji čas malo na bolje zasuknala. Windthorstov predlog za cerkveno svobodo sicer ni še zmogel, namesto njega pa je 31. sušca z 228 proti 130 glasom sprejeta neka cerkveno politiška predloga, ki obeta saj nekaj dobrega za katolice (če tudi ne vsega, kar bi bilo treba). Tako n. pr. se imajo škofje zopet poklicati na svoje sedeže itd.

Za Paderbornskega škofa je od sv. Očeta izvoljen ondodni kapiteljski vikar Drobe. G. Höting je tudi od deželske strani priznan za škofa v Osnabruku. Zdaj še 4 škofije nimajo svojih viših pastirjev: Poznansko, Kolin, Monastir, Limburg.

Na Francoskem je sprejeta neka antikristova postavba, ki hoče imeti brezvérsko ljudsko šolo. Toda škofje z narodom se pripravljajo na vojsko zoper tako brezbožnost.

Rusko. Poravnava Rusije s sv. Stolom, kakor pišejo, je blizu, pregnani škofje poljski se imajo poverniti v svoje škofije.

Kaj je dosegla laška roparska politika? Pri vsi nezmerni novolaški revšini se morebiti le najde še kdo, ki bi hvalil to politiko in laške brezvestne grabeže. „Krivica nima téka“, pravi eden amerikalanskih listov, ki to reč premišljuje in po zasluženji šiba. Pravi, da omenjeni stari pregovor se še nikjer ni tako poterdil, kakor na tako imenovanem „ednem“ Laškem.

Kmaló po svojem ustanovljenju, kakor je znano, je ta čudna „edina Italija“ svojo finančno zadrego, ki so jo tisti „pošteneviči“ sami zadolžili, hotla s tem poravnati, da je segla po tujem blagu, po cerkvenem in klosterskem premoženju. Grabljenje se je godilo z naj večji samovoljnostjo in silovitostjo: cerkve in samostane so zaklepali, postavljali na dražbo, v posvetnjaške namene obračali ali pa podirali, mnihe in redovnice izganjali iz mirnih celic, jih pregnali ven v svetni hrup in pahali v naj večji revšino, poropali premoženje veliko milijonov, češ, da bodo s tem zmanjšali državni dolg. (Lep nauk: ropati, da bi se s tem dolgovi plačevali!)

In kakošne so okolišine danes vsled taci v nebo vpijočih djanj?

Državni dolg je večji memo poprej in še vedno raste, davki narod vedno huje tarejo in pomanjkanje je toliko, da je nad sto tisoč Italijanov bolnih za „pellagro“, legarjem vsled stradanja. Tako piše amerikalanski list „Columbia“. Ta strašna bolezen se je zlasti med kmetijskimi ljudmi tako razširila, da se je tergovinskemu

ministru potrebno zdelo v zbornici predložiti nasvet za postavbo, kako naj bi se jéz postavil nadaljnjemu razširjanju te bolezni.

Cerkvene posestva in odpravljeni samostani, ki so poprej skerbili, da noben revež ni za lakoto umerl, so večinoma po dražbah prišli v roke oderuhom, judom in razdevavcem posestev, ali pa so našli pot v široke žepe brezvestnih vradnikov in njih mešetarjev. — Zarad davkovskih zastankov, velikrat majhnih, je laška vlada v dveh letih prodala 13.258 posestev, in v šestih letih — od 1873 do 1879 je 35.074 družin, katerim je vlada vso njih posest zastavila in na dražbi prodala, prišlo na beraško palico. No, kdor kaj takega hvali ali srečo imenuje, naj sam pové, kaj da je nesreča? Potlej se pa še čenčá, da so frasoni človekoljubi ali pa prijatli olike in svobode?!

Razne amerikalanske novice. Za zatiranje pregréh Po severni Ameriki se razširjajo hvale vredne „družbe za zatiranje pregréh“. V Milwaukee je une dni pomožni zvezni maršal dal zapreti nekega juvelirja H. W. Lonhead-a, ker je kužljive bukve po pošti razširjal. Naznanila je bila kužljivca omenjena družba. Že je bil predzaslišán v Appleton-u in izročiti se je imel zvezni sodnji Milwaukeejski. — Pohvale vredne so pri tem amerikalanske vradnije, ktere s svojim djanjem razodevajo, koliko je tudi njim na tem ležeče, da se neravnost ne razširja po kužljivih spisih in bukvah, in pri taci načelih se lahko zapopade, zakaj da Amerika napreduje.

Celi milijon bušelnov podzemljic, kakor je eden časnikov poštel, so poslednje tri mesce prepeljali iz Evrope v Ameriko, ker ta sad se je poslednje leto slabo obnesel v Ameriki.

V Čikagi bodo zidali novo katoliško deško zboljševavno šolo; vodili jo bojo „šolski bratje“ in bode pod varstvom nadškofa Freehan-a.

Pri sv. Frančišku, nadšk. Milwaukee, je 25. sušca 16 bogoslovcev prejelo tonzuro in male posvečenja, 8 minoristov pa poddijakonstvo, in naslednji dan dijakonstvo.

V Cincinnati se je od 5. do 19. sušca t. l. obhajal cerkveni okrajni zbor. Odločen je bil v začetku zanj samo en teden; toda dela so bile tako obilne in tehtne, da je bilo treba še cel teden privzeti. Silno slovesne in ginljive so bile končne opravila, ki so se pričele s procesijo škofov in duhovnov iz nadškofovega stanovanja v katedralno cerkev. Tisoče ljudi je bilo pričujočih. Po veliki maši in pridigi je bila poslednja seja, ki se je pa zarad poznega časa morala pretergati in še le popoldne ob 4 nadaljevati. Doversila se je z branjem določil (dekretov) v latinskem tekstu in s Te Deum-om, ter z zvonilom po vsih katoliških cerkvah. Dekreti se bodo poslali v Rim in razglasili se bodo še le, ko jih bojo sv. Oče poterdili.

Sad novošegne šole. Tudi amerikalanski časniki tožijo zarad velikih hudobij, ki jih še nezrela šolska mladina pogosto doprinsá. Nedavno so naznanovali več strašnih morij, ki so se zgodile od te strani v malo tednih, in že poročajo zopet novih gnjusob. — V St. Louis-u je 12leten šolski pob z nožem smertno ranil svojega tovarša. V novojorški ljudski šoli je Ferd. O'Connor svojega tovarša Mart. Hencken-a v prepiru enako smertno zabodel. — Še strašnejši sta v Newton-u dva mlada poba zdelala osemletnega sošolca, da je samo še kakor za nitko pri življenju obvisel. — Tudi Amerikalanci so se bahali z brezverskimi državnimi šolami; zdaj pa se zmeraj bolj prepričujejo, kakošna pošast je človek brez vere in strahu Božjega. Kaj pomaga, da zdaj zopet obnavljajo postavbo za smertno kazen, ako se

pa mladina tako odreja, da je ni groza pred tolovajstvom!

V Wiskonsinu je predlog za odpravo smertne kazni padel samo z 49 proti 43 glasom.

Naselcev novih je v 8 mescih, od 28. svečana nazaj, prišlo 375.091.

Ne hodi v zaduhle kraje. V Fergus Falls-u sta dva delavca konec storila v vodnjaku, in to od usmrtivnih plinov. Pervemu gre drugi na pomoč in oba — družinska očeta — sta se zadušila.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

17. mal. serpana. S. Rudolf škof. — 18. S. Amadej. — 19. S. Leon X, p. — 20. S. Justin m. — 21. S. Anzelm šk. — 22. Najdenje trupel sv. Kancijana in njegovih ss. tovaršev. — 23. Druga nedelja po Vel. noči. S. Adalbert (Vojteh).

Zahvale:

Št. 44. Hvaležnost in dolžnost me priganja in ljubezen me sili, da naj naznam dobroto, ki mi jo je Marija sprosila. Imel sem bolno nogo blizo osem mesecev: pet mesecev nisem bil obut, šest tednov nisem hodil; poskušal sem vsa zdravila; menil sem že, da je preč z mojim zdravjem. V tej stiski sem se pa k Mariji obrnil, klical sem jo na pomoč, prosil jo za zdravje, opravljal devetdnevno za devetdnevno. Obljubil sem, če me usliši, da hočem naznaniti v „Zg. Danici“ v čast in slavo Jezusa in Marije, da naj bi se vsi terpeči in stiskani s toliko večim zaupanjem zatekali k nji, ki je še vedno pomočnica kristjanov. In glejte! uslišan sem bil: zdaj že lahko hodim in hvalim Marijo za skazano pomoč. — Pa ne samo to, še veliko drugih gnad mi je zadočila. Malokdaj jo prosim, da bi uslišan ne bil.

Iz Štajarskega, 4. apr. 1882.

J. V.

Št. 45. Poltretji mesec sem bila prav hudo bolna na pljučih, v vsem pa sem bila bolna 7 mesecev. Prosila sem pomoči od Marije Device na Pertovci, molila Nji na čast, obljubila neko delo za Njo narediti; in jelo se mi je nekatere tedne potem boljšati, ter sem zdaj čisto zdrava. Bodi toraj hvaljena od vsih vernih serc, o ljuba in usmiljena Marija Pomočnica.

J. T.

Št. 46. Serčna zahvala N. lj. G. presv. Serca za uslišano prošnjo v posebni zadevi.

J. K.

Št. 47. Marija L. se po storjeni obljubi sv. Materi Božji Dobrovski iskreno zahvaljuje za izprošeno milost in dobroto Božjo: za zadobljeno zdravje duhovniku.

V molitev priporočeni:

Več bolnih oseb goreče priporočenih v molitev družbe N. lj. G. presv. Serca. — Učenec, z boleznijo na roki, je prav serčno priporočen N. lj. G. presv. Serca, da bi se na bratovske priprošnje pozdravil, če je njemu v zveličanje. — Neki zanemarjen pob za poboljšanje. — Duhoven v očesni bolezni se goreče priporoča v bratovsko molitev. — Duhovni pastir priporoča v bratovsko molitev celo faro, zlasti še bolnike in terdovratne grešnike. — Žena se priporoča v svoji splošni dušni bitkosti, da bi se ji mir povernil v sercé. — Deklina, že 12 lét bolna, ki je zastonj pomoči iskala, se priporoča udom bratovšine N. lj. G., da bi ji izprosili zdravje, ako je Božja volja, ali saj polajšanje. — Duhoven, da bi bil rešen že davno terpečih terganj in protinov.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XIII in XIV. pogl.)

17. mal. travna. *Kako se prilega lonec kotlu? Kadar se namreč terčita, se lonec ubije.* (Ako si révež in bogatin v čem naskrižem prideta, je le révež na zgubi, tepen.)

18. *Bogatin dela krivico in rohni; ubožec pa je razžaljen in molči. Ako mu kaj podariš, te sprejme; in kadar nič nimaš, te zapusti. Dokler kaj imaš, bo s teboj pojedal, in te spraznil; in potem se mu ne boš smilil.*

19. *Ponižuj se pred Bogom, in njegove roke pričakuj.* (Pri Bogu išči pomoči, ne pri brezverskih mogočnikih.)

20. *Mar kdaj volk tovaršuje z jagnjetom? tako tudi grešnik ne s pravičnim (razun iz samopridnosti).*

21. *Kadar bogatin omahuje, ga prijatli podpérajo; če pa révež pade, ga še celó znanci zaveržejo.*

22. *Blagor človeku, ki ne greši z besedo svojih ust, in kogar ne zbada žalost zavolj greha.*

23. *Lakomnemu in stisnjenemu človeku premoženje ni v prid, in čemu je nevošljivcu zlato?* (Bogastvo ima le samo tedaj ceno, če se v dobro obrača.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Glasbena novica.) Ravno je prišlo na svitlo novo delo našega priljubljenega komponista č. o. Angelika. Naslov ima:

Venec Mariji Kraljici brez madeža spočeti, zavetnici treh redov sv. Frančiška, v spomin 700letnice njegovega rojstva. Zložil in sestavil P. Angelik Hribar O. S. F. Z dovoljenjem vis. čast. knezoškofijstva, in redovnega prednika. I. Snopič.

Eden strokovnjakov, ki je napeve pregledal, zaterjuje, „da jih preveja cerkveni duh, da so prijetni v melodiškem oziru in vstrežajo namenu: zborom po deželi dajati proste in lahko zverševavne kompozicije“.

Tudi teksti so pravilni in prav primérni za cerkveno petje. — Cena 75 kr. pri Blazniku.

V tej zbirki je 24 raznih Marijinih pesem, med drugimi je tudi slavna sv. Kazimira „Serčna hvala vedno gnala“ (Omni die).

Pri mestnih volitvah v 3. razredu v torek so zmagali národní kandidatje gg.: J. N. Horak (s 185 glasovi), dr. Zarnik (182) in I. Hribar (180). — Grof Chorinsky, ki je bil lansko leto voljen v 2. razr., je odstopil iz mestnega odbora.

V drugem razredu 13. t. m.: **Zmuga**: Graselli s 328; Potočnik s 325; Bajer s 313 glasovi. Druga stranka propadla: Kesbacher z 253; Leskovic z 246; Merhal z 242 glasovi. Vsi glasovi 581.

Župnik Borovniški je postal č. g. Jan Oblak, dozda župnik v št. Heleni.

V Mirno pride za župnika č. g. Fr. Jarc, duh. pom. v Leskovcu.

Birmovali bodo premilg. knez in škof: 23. aprila v Šent-Vidu nad Vipavo in 24. aprila v Vipavskem tergu, v ktera kraja pridejo tudi birmanci iz družih kuracij vipavske dekanije.

Razpisana je dekanjska župnija Cirkniška 24. sušca, in župnija št. Helenska 6. mal travna.

Zastran reda Sijonskih hčer so nam prišle od več strani vprašanja, kako bi se dalo v ta red priti? Bolj natanko nam niso znani pogoji, vendar pa mislimo, da nekoliko viši olike bi bilo treba, kakor samo branje in

pisanje v domačem jeziku. O dobri priliki bomo o tej reči morebiti kaj pozvedili, kdor pa želi bolj hitro kaj zvediti naj se obrne kje v francoskem ali latinskem pismu do preč. gosp. Ratisbona v Pariz, z napisom:

A Monsign. Ratisbonne,
supérieur des missionnaires de N.-D. de Sion etc.
à Paris,
rue Duguay-Trouin, 3.

Šmarnice se prav pridno tiskajo in v prav malo dneh bodo gotove.

Kako je s katoliškim časništvom na Avstrijskem? Prav zanikarno, kakor piše freiburški „Apostolat der Presse“. Štiri in dvajset milijonov katoličanov ima samo 11 dnevnikov, med temi 6 nemških s 24.000 naročniki. Naj slabše je na Českem in na Ogerskem. S polšestim milijonom prebivavcev, skor zgoli katoličanov, ima Česko en sam katolišk dnevnik („Čeh“) s 1700 naročniki; za Nemce sta bila dva tednika, „Nordböhmer Volksblatt“ in „Friede“, pa z novim letom je poslednji moral zaspiti. Omenjeni list pravi, da ni mučno uganiti, kje da je vzrok te revšine; mnogi čisto nič ne storé za katoliško časništvo „und begnügen sich im günstigsten Fall mit einem Klatschblatt, das nicht kalt und nicht warm ist“. ... Odgovornost pred Bogom pa?! ... V 18. zvezku: „Das Leben und Leiden unseres Herrn“ itd. po razodenji Katarine Emerich se cerkveno leto imenuje „vert“ in sklep pravi: „Wehe allen faulen und treulosen Pflegern des Gartens, so irgend eine Gnade verkommen würde, die einen Kranken hätte heilen, einen Schwachen hätte stärken, einen Hungernden hätte sättigen können: sie werden am Tage des Gerichtes dem Hausvater auch das letzte Hälmllein verrechnen müssen!“

V Neapolu na enem naj lepših trgov v spomin 700letnice, odkar je bil rojen sv. Frančišk Asiški, delajo velikansko podobo iz kararskega marmorja temu svetniku na čast.

Tudi v Masiliji (Marseille) je 18. u. m., kakor je zdaj skor navada, pogorelo ondoto kazališe, imenovano „kristalno palačno kazališe“. Igravci so se ravno komaj rešili. Škode je čez 400.000 gl.

Mladostni razbojniki. Iz mesta Racine v Ameriki se naznanja, kar se tudi v Evropi večkrat sliši, odkar šole niso več v resnici učilnice strahu Božjega, ampak brezvérske „konfessionslos“. Bilo je namreč vjetih in zaprtih 6 smerkovih pobov, katerih naj stareji je imel 16 lét; ti so bili zatoženi, da so mladega Neilson-a na cesti napadli in ga oropali ure in nekterih družih reči. Pri preiskavi se je pokazalo, da so mladi potepuhi bili udje prav roparsko osnovane tolovajske derhali, kateri so imele shode in kovarili razbojniške osnove. Liberalci s svojimi brezverskimi napravami so čisto zmožni svet v razbojniško jamo spremeniti.

Izplačal. Nek večji gospod gospoda župnika ni mogel nič prav terpeti. (Mu je blezo že duhovni pastir iz dolžnosti včasih kako gorko povedal.) Neki dan je gosp. župnik imel nekaj potrebnega opravila pri onem gospodu. Le-tá je to zvedil, in dal je vse stole in sobe spraviti, da bi ne bil primoran g. župniku sedeža ponuditi. Sprejme tedaj gosp. župnika aloneč na steni ob oknu. Stari župnik, ki je spazil, kam to méri, jo je pa ob kratkem zasolil in rekel: „Lejte, tukaj je ravno tako, kakor v mojem skednju: notri nobenega stola, cépec pa na steni.“

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Mart. Narobe 3 gl. — Neka družba 5 gl. — Č. g. župnik Jan. Karlin 2 gl. — Preč. g. župnik Anton Zarnik 2 gl. — Č. P. A. 1 gl. — Č. g. T. župnik Šlibar 1 gl. — Neim. 2 gld. — Č. g. J. Kilar 2 gl. — Č. g. župnik Fr. Jereb 1 gl. — Č. g. župnik Ant. Klemen 1 gl.

Za družbo sv. Vincencija: Č. P. A. 40 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Iz nove Oselice po č. g. župniku Lavriču zbirka 45 gl. — Po Marijani Otacia iz Mengeške fare 30 gl. — Iz Trebelnega po čast. gg. duh. pastirjih 20 gld. — Iz Stare Oselice 2 gl. 50 kr. (dodatek k 50 gl.). — Č. g. župnik Fr. Jereb 2 tol. po 1 gl. 12 kr.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Neimenovana oseba 5 gl.

Za hišo katoliških rokodelskih pomočnikov v Ljubljani: Pn. g. stolni dekan J. Volc 30 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Z Gorjan 27 gl. — Od Šent Ožbalda 8 gl. 20 kr. — Od Šent Jakoba pri Savi 16 gl. — Po č. g. mestnem župniku J. Rozmanu 31 gl. 6 kr. — S Černega verha nad Idrijo 20 gl. — Z Dražgoš 12 gl. — Od Sv. Katarine v Topolu 19 gl. — Iz Ribnice 9 gl. 57 kr. — Z Ustije 4 gl. 41 kr. — Iz Šturije 27 gl. 70 kr. — Z Vojskega 15 gl. 90 kr.

Za sv. Očeta: Iz Stare Oselice po č. g. župniku M. Gogalu 15 gold. — Neimenovi 2 tolarja. — Iz Smlednika 32 gld. zbirke po čast. g. župniku Ant. Klemenu. — Neimen. 1 gl.

Za misijon č. g. Val. Lah-a v Bosni: Za nakup malo zemlje: „Ad majorem Dei honorem“ 15 tolarjev. — Iz Zapóg 1 gl.

Za sv. Detinstvo: „Ad majorem Dei honorem“ 10 gl. — Iz Zapóg 1 gld. — Č. g. župnik Fr. Jereb 1 gl.

Za ustanovo semeniša in bolnišnice v Filipopolji: „Ad majorem Dei honorem“ 5 gl.

Za afrikanski misijon: „Ad majorem Dei honorem“ 10 gl. — Po frančiškanskem samostanu 6 gl. — Iz Vodic po č. g. župniku 5 gl. — Iz Vodic 1 gl. (za mis. v južni Afriki).

Za misijone v Kini: „Ad majorem Dei honorem“ 10 gld.

Za naj potrebniši misijone: Č. g. P. C. 3 gl.

Za varhe Božjega groba: Zbirk v frančiškanskem samostanu 21 gl. 11 kr. — Iz Vodic po č. g. župniku T. Kajdižu 5 gl. — Od sv. Trojice zbirka 1 gl. 80 kr. — Duhovnja Lom 2 gl. — Doberniče po č. g. župniku 4 gld. — Vojsko po č. g. župniku 3 gl.

Za Sijonske hčere v Jeruzalemu: „Ad majorem Dei honorem“ 5 gl.

Za bratovščino sv. Leopolda: Po frančiškanskem samostanu 4 gl.

Za bratovščino Naše ljube Gospe presv. Serca: „Ne despiciat Maria deprecatur nostras in necessitatibus nostris“ 1 gold.

Za naj potrebniši namene: Neimen. dobitnik pol napoleondora

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. K.—ž v V.: Misel lepa, druge okolišine ne dopusté; lepa hvala in pozdrav. — G. N. v Z.: Prav razveselil; Aleluja enako! — G. D. na I.: Posebna hvala za priljudnost, in tisočkrat: dto. dto.!